

Fitxa 36

MONGOFRA NOU

DADES GEOGRÀFIQUES I FÍSiques:

Municipi: Maó.

Altres topònims: platja de Mongofra o Sivinar de Mongofra.

Àrees urbanes associades: no n'hi ha.

Accés: a peu pel Camí de Cavalls des de Favàritx i desviant-nos en darrer moment cap a la costa. La majoria de la gent hi accedeix per mar, amb embarcacions.

Orientació de la platja: est.

Superfície de platja: 3.590 m².

Llargada de platja: 150 m.

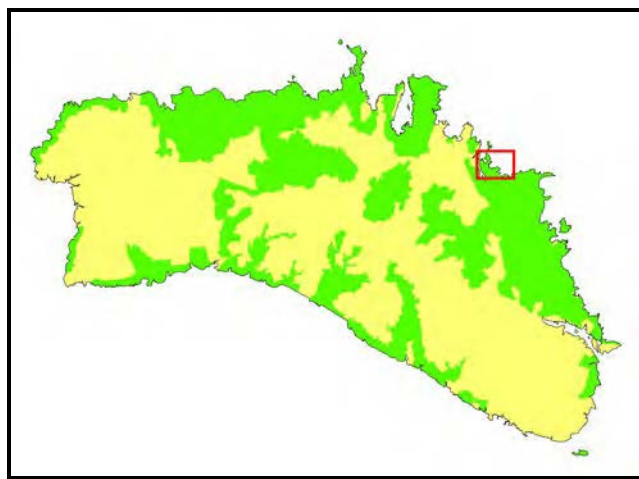
Amplada mitjana de la platja: 26 m.

Grau de freqüentació de la platja: baix, en plena temporada. Nombrosa afluència d'embarcacions.

Geologia de l'entorn: Material del carbonífer amb presència del sistema platja-duna de Mongofra.

Composició del sediment: d'origen carbonatat orgànic (+90%), amb alta proporció de gra fi i color blanc.

Espai natural protegit: inclosa dins el Parc Natural de l'Albufera des Grau, l'Àrea Natural d'Espècial Interès Me-6 i la Xarxa Natura 2000. La part marina també és parc natural.

SERVEIS DE PLATJA:

Classificació platges CIM: platja de tipus C (natural sense accés rodat).

Distància a l'estacionament: uns 3.500 m aproximadament de Favàritx.

Servei de socorrisme: no n'hi ha.

Altres serveis: no n'hi ha.

ENTORN I PAISATGE

La platja de Mongofra Nou està situada al fons d'un dels nombrosos entrants de mar que presenta la costa en aquest sector de tramuntana. Gràcies a la forma semicircular de la cala i a la seva sortida encarada a llevant, aquest enclavament dóna un bon recer a les embarcacions, fins i tot els dies de tramuntana. La platja està formada per la sortida de dos torrents i es troba encaixada entre dos promontoris. Sobre el promontori situat a l'extrem nord de la platja es desenvolupa un sistema dunar en direcció oest que dóna lloc a una morfologia de dunes remuntants molt espectaculars (*climbing dunes*), on també es poden apreciar restes de dunes fòssils adossades als penya-segats ([vegeu foto adjacent](#)). A la zona de la sortida del torrent hi ha alguns camps de còdols arrodonits que presenten una erosió diferencial per l'acció del vent.

La platja està associada a masses forestals de savines i pins, que ofereixen ombra al visitant. És des d'aquesta zona boscosa, per allà on trenca el segon torrent ([vegeu foto adjacent](#)), per on s'arriba fins a la platja veïna de s'Enclusa, caminant 10 minuts seguint un camí paral·lel a la costa.

PLANTES I VEGETACIÓ

En aquesta platja podem veure un dels arenals millor conservats de l'illa pel que fa a la vegetació i que, a la vegada, té un elevat interès per les dimensions en alçada que aconsegueix. En conseqüència, hi podem veure bona part de les espècies vegetals habituals dels sistemes dunars de la tramuntana de l'illa.

Dins la platja, a primera línia, la vegetació pionera està poc representada. La causa és que la superfície de platja és relativament reduïda, de manera que a pocs metres de la línia de costa les dunes s'aixequen de manera sobtada amb una alçada considerable. En aquesta primera formació de dunes, destaca una vegetació consolidada de borró (*Ammophila arenaria*), acompanyada d'una llarga llista de petites plantes herbàcies com ara trèvol mascle (*Lotus cytisoides*), carc marí (*Eryngium maritimum*), cent nusos de la mar (*Polygonum maritimum*), campaneta de la mar (*Calystegia soldanella*) (vegeu foto esquerra dalt), panconia de platja (*Reichardia tingitana*), l'endèmica camamil·la de la mar (*Senecio rodriguezii*) o una petita umbel·lífera que ha anat a menys a les altres platges per l'excés de freqüentació humana: *Pseudorhiza pumila*. Aquesta vegetació forma una franja d'uns deu metres i a continuació l'arenal ja comença a pujar pel coster que rodeja la cala i, com a conseqüència, el canvi en la vegetació és important. El borró desapareix i a les plantes herbàcies, que es fan més escadusseres, les acompanyen petits arbusts, alguns d'ells endèmics: camots (*Scrophularia ramosissima*) (vegeu foto dreta dalt), herba de cotó (*Thymelaea velutina*) (vegeu foto esquerra baix), camamil·la de Menorca (*Santolina magonica*). A mesura que es va pujant, aquesta vegetació deixa pas a la marina de xipell (*Erica multiflora*) i romaní (*Rosmarinus officinalis*), i a la comunitat de socarrells en els llocs més exposats al vent amb espècies com ara el socarrell gros (*Anthyllis hystrix*) (vegeu foto dreta baix), la frígola (*Teucrium marum* subsp. *spinescens*) o la socarrella (*Astragalus balearicus*).

ANIMALS

La presència del pinar i del sivinar tant a la vora de la platja dóna la possibilitat d'observar o, si més no, de sentir la fauna que habita els ambients forestals des de la platja estant. Els animals més fàcilment detectables del bosc són els ocells forestals i, entre ells, un dels més visibles és el tudó (*Columba palumbus*). Aquest és semblant al colom comú però molt més gros i és fàcil de diferenciar per les taques blanques de les ales i del coll. Es pot observar a

qualsevol massa forestal de l'illa tot l'any, on cria cada primavera. Un altre ocell forestal fàcil de veure és la tórtora (*Streptopelia turtur*). Aquesta és més petita que la tórtora turca i es distingeix per una taca barrada de blanc i negre molt característica que presenta al costat del coll. És una espècie migradora transahariana, i a Menorca la podem observar durant els mesos de cria i als passos migratoris. Un bon representant de l'avifauna forestal menorquina és el tord negre (*Turdus merula*) (vegeu foto). Els mascles són de color negre amb el bec i l'anell ocular de color groc intens, i les femelles tenen el plomatge més marronós. És un ocell sedentari i abundant que es pot observar durant tot l'any als boscos i a les terres agrícoles amb zones arbustives associades.

Els mamífers carnívors estan representats a la fauna forestal de Menorca per dues espècies: el mostel (*Mustela nivalis*) i el mart (*Martes martes ssp. minoricensis*). Aquest darrer és el mamífer terrestre més gros de Menorca i pot arribar a fer 50 cm de cap i cos, i 25 cm de cua. És difícil observar-lo pel seu caràcter amagadís, però la seva presència és fàcilment detectable pel costum de dipositar els excrements damunt pedres i parets seques per marcar el territori.

DINS LA MAR

El fons d'aquesta cala és majoritàriament arenós. Aquest tipus de fons és el menys atractiu des del punt de vista de l'observador de la flora i la fauna marines, ja que la majoria d'animals que hi viuen ho fan enterrats a l'arena i no són visibles. Però afortunadament, el fons més proper als marges de la cala és rocós i alberga comunitats d'algues molt interessants amb gran varietat d'espècies del grup de les *Cystoseira*. Aquestes algues són molt vulnerables a diversos tipus d'impactes com ara la contaminació i, avui dia, estan desapareixent de nombrosos llocs de la Mediterrània.

També a prop dels marges, però a més fondària, hi creixen tant l'algueró (*Cymodocea nodosa*) com la posidònia (*Posidonia oceanica*) (vegeu foto adjacent). Aquestes són plantes superiors adaptades a la vida en el medi marí i que, a diferència de les algues, tenen arrels, tiges i fulles i, a més, floreixen i donen fruits a la tardor (els anys amb condicions favorables).

HISTÒRIA I SINGULARITATS

A la platja destaca la presència d'una caseta d'aspecte singular. És l'anomenada *caseta des senyor de Mongofra*, una construcció particular utilitzada pels propietaris de la finca per gaudir de la platja (vegeu foto adjacent).